

Domov>Vaše pravice>Temeljne pravice>**Najboljše prakse držav članic v zvezi z Listino**

Najboljše prakse držav članic v zvezi z Listino

Finska

Vladne politike, s katerimi se spodbujata uporaba Listine pri zakonodajalcu, v upravi, organih kazenskega pregona in sodstvu ter njihova ozaveščenost o njej.

Glavni veljavni politični dokument je poročilo finske vlade o človekovih pravicah iz leta 2014 (*Valtioneuvooston ihmisoikeusselonteko*, VNS 6/2014 vp), v katerem se obravnavajo načini izboljšanja na področju temeljnih pravic v EU, tudi z ozaveščanjem o Listini EU o temeljnih pravicah. V tem poročilu so omenjeni tudi poročila Komisije o uporabi Listine EU o temeljnih pravicah in letno poročilo Agencije Evropske unije za temeljne pravice ter razprava o njiju na ravni Sveta. V njem je poleg tega poudarjeno, da je pomembno povečati ozaveščenost državljanov o Listini. V poročilu je poudarjen pomen razvoja in uporabe obstoječih praktičnih orodij za avtorje, kot so smernice in kontrolni sezname, da bi se povečala ozaveščenost o Listini. To bi moralo biti podprto na primer z usposabljanjem poročevalcev EU (str. 38). Veliki odbor finskega parlamenta je v svojem mnenju o poročilu o človekovih pravicah poudaril zlasti potrebo po ozaveščanju o Listini EU o temeljnih pravicah (SuVL 6/2014 vp).

Poročilo finske vlade o človekovih pravicah iz leta 2014

Drugi finski nacionalni akcijski načrt za temeljne in človekove pravice za obdobje 2017–2019 (*Kansallinen perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelma 2017–2019*) poleg sklicev na druge vire, pomembne za temeljne in človekove pravice, vsebuje konkretne sklice na Listino EU o temeljnih pravicah kot na pravno podlago celotnega akcijskega načrta (str. 17). Listina o temeljnih pravicah je tudi pravna podlaga za nekatere posamezne osnutke akcijskega načrta, kot sta ukrep 1.1 Krepitev zmogljivosti vlade v zadevah v zvezi s temeljnimi in človekovimi pravicami (*Valtioneuvooston kapasiteetin kasvattaminen perus- ja ihmisoikeusasioissa*) in ukrep 1.1.1 Krepitev osnovnih spretnosti in znanj vladnih uslužbencev ter njihovih spretnosti in znanj na področju človekovih pravic (*Valtioneuvooston virkamiesten perus- ja ihmisoikeusosaamisen vahvistaminen*).

Kansallinen perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelma 2017–2019 (Nacionalni akcijski načrt za temeljne in človekove pravice za obdobje 2017–2019)

Usposabljanje za uporabo Listine EU o temeljnih pravicah

vladni program za usposabljanje na področju temeljnih in človekovih pravic (*Perus- ja ihmisoikeudet valtioneuvoostossa*) za vladne uslužbence spomladi 2017, ki je prav tako obravnaval temeljne pravice v EU in je vključeval oddelek o oceni učinka temeljnih in človekovih pravic;

tečaj usposabljanja uradnikov na področju temeljnih in človekovih pravic v Evropski uniji (*Perus- ja ihmisoikeudet Euroopan unionissa*), ki vključuje ločen oddelek o Listini EU o temeljnih pravicah (vsako leto, zadnji tečaj usposabljanja 30. marca 2020);

tečaj usposabljanja za uradnike z naslovom *EU-oikeus päähkinäkuoressa* („Pravo EU na kratko“), ki prav tako podrobno obravnava Listino EU o temeljnih pravicah (vsako leto, zadnji tečaj usposabljanja 10. maja 2019);

usposabljanje o varstvu podatkov in Listini EU o temeljnih pravicah v sodelovanju z Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, finskim središčem za človekove pravice in finskim ministrstvom za pravosodje (16. januar 2019);

tečaj usposabljanja za uradnike o merilih za pripravo osnutkov pravnih aktov, ki vključuje oddelek o temeljnih pravicah in Listini EU o temeljnih pravicah (vsako leto);

usposabljanje za uradnike stalnega predstavništva Finske pri EU (Bruselj) o tem, kako upoštevati Listino pri delu delovnih skupin Sveta (spomladi 2019 kot del priprav finske na predsedovanje Finske Svetu), v sodelovanju z Agencijo Evropske unije za temeljne pravice in Generalnim sekretariatom Sveta; obisk Agencije Evropske unije za temeljne pravice (FRA) na Dunaju, ki se ga je udeležilo osebje urada parlamentarnega varuha človekovih pravic, je potekal oktobra 2019 kot nadaljevanje pobude FRA za tesnejše sodelovanje. Med obiskom so bile predstavljene dejavnosti Agencije, zlasti spremljanje uporabe Listine o temeljnih pravicah in vloga Agencije pri spremljanju in ocenjevanju pravic invalidov in otrok. Udeleženci so se dogovorili, da bodo še naprej razvijali sodelovanje med agencijami. V uradu predsednice vlade so bili organizirani drugi tečaji usposabljanja o vsebini in uporabi Listine.

Orodja, ki prispevajo k boljšemu razumevanju Listine in njenega področja uporabe

Ministrstvo za pravosodje je pripravilo obvestilo o razlagi in uporabi Listine EU o temeljnih pravicah. Obvestilo je bilo prvič pripravljeno leta 2016, posodobljeno pa v začetku leta 2020. To obvestilo je bilo namenjeno kot orodje za pripravo osnutkov nacionalne zakonodaje in pravnih aktov Finske v zvezi z EU, zlasti pri ocenjevanju zadev na področju temeljnih in človekovih pravic, ki spadajo na področje prava EU. Večina prava EU se izvaja na nacionalni ravni, zaradi česar so temeljne pravice EU tudi bistveni del priprave osnutkov nacionalne zakonodaje. Poleg tega pravo EU pogosto dopušča nacionalno diskrecijsko pravico pri praktičnem izvajanju prava EU in izbiri ukrepov, vendar pa se mora ta diskrecijska pravica uporabljati v skladu s temeljnimi pravicami EU.

V obvestilu se obravnavajo vprašanja v zvezi s področjem uporabe, razlago, pravnimi učinki in ravno varstva Listine EU o temeljnih pravicah. Pri posodobitvi se je upoštevala najnovejša sodna praksa, zlasti pa so se poskušala podrobneje obravnavati glavna vprašanja v zvezi s praktičnimi vidiki pri pripravi osnutkov zakonodaje. Ti vključujejo pogoje za omejevanje temeljnih pravic EU ter razmerje med Listino in drugimi temeljnimi in človekovimi pravicami, kot so pravice, ki jih vsebuje Evropska konvencija o človekovih pravicah in finska ustava.

[Müstio EU:n perusoikeuskirjan soveltamisesta ja tulkinnasta \(„Obvestilo o razlagi in uporabi Listine EU o temeljnih pravicah“\)](#) (978 Kb)

Uporaba in razširjanje orodij v zvezi z Listino, ki so jih razvile druge države članice EU ali drugi deležniki v EU

Informacije o poročilih in orodjih Agencije Evropske unije za temeljne pravice (FRA) zagotavlja vladna mreža za temeljne in človekove pravice. Poleg tega bo letno poročilo o temeljnih pravicah tema ministrskega sporočila za medije, da bi se podprlo obveščanje državljanov.

Sodelovanje z deležniki za spodbujanje uporabe Listine EU o temeljnih pravicah in ozaveščenosti o njej

Primeri sodelovanja med nacionalnimi organi in akademiki, ki prispevajo k boljši ozaveščenosti o Listini in njeni uporabi

Tečaj za pripravo osnutkov zakonodaje, ki ga je organizirala Univerza Tampere, vključno z oddelkom o ocenah učinka temeljnih in človekovih pravic, zlasti Listine EU o temeljnih pravicah (organiziran 8. novembra 2018 in 26. novembra 2019 in ki bo organiziran jeseni 2020).

Primeri nevladnih pobud, namenjenih spodbujanju uporabe Listine in ozaveščenosti o njej v vaši državi

Poudarjanje pomembnosti Listine EU o temeljnih pravicah ob njeni deseti obletnici: [prispevek, objavljen v časopisu Turun Sanomat 11. decembra 2019.](#)

Zadnja posodobitev: 19/05/2024

Strani in jeziki držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali

podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.